

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник голови обласної
державної адміністрації

С.Ф. Сергієнко
«13» вересня 2017 року

ПЛАН ЗАХОДІВ
на 2017-2018 роки у зв'язку із 85-ми роковинами Голодомору
1932-1933 років в Україні

1. Забезпечити організацію робіт з упорядкування пам'ятників, пам'ятних знаків, місць масових поховань жертв голодоморів та облаштування прилеглих до них територій.

*Департаменти облдержадміністрації: житлово-комунального господарства та паливно-енергетичного комплексу, культури і туризму, національностей та релігій, Управління містобудування та архітектури облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконавчі комітети міських рад Чернігова, Ніжсина, Новгорода-Сіверського, Прилук, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад (у порядку рекомендації)
Листопад 2017, 2018 років*

2. Забезпечити приспущення державних прапорів України на адміністративних будівлях органів державної влади та місцевого самоврядування, підприємств, закладів, установ, учбових закладів області, обмеження проведення розважальних заходів, внесення відповідних змін до програм радіо та телебачення.

*Структурні підрозділи облдержадміністрації, філія Національної суспільної телерадіокомпанії України «Чернігівська регіональна дирекція» (у порядку рекомендації), райдержадміністрації, виконавчі комітети міських рад Чернігова, Ніжсина, Новгорода-Сіверського, Прилук, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад (у порядку рекомендації)
25 листопада 2017 року, 24 листопада 2018 року*

3. Сприяти реалізації ініціатив громадськості, спрямованих на збереження та відновлення національної пам'яті Українського народу, єднання суспільства, проведення пошукових робіт, встановлення місць поховань жертв Голодомору

1932-1933 років в Україні, масових штучних голодів 1921-1923 років та 1946-1947 років в Україні, вшанування їх пам'яті, проведення відповідної науково-дослідної та інформаційної діяльності.

Департаменти облдержадміністрації: житлово-комунального господарства та паливно-енергетичного комплексу, інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю, культури і туризму, національностей та релігій, Державний архів області, райдержадміністрації, виконавчі комітети міських рад Чернігова, Ніжина, Новгород-Сіверського, Прилук, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад (у порядку рекомендації), Навчально-науковий Інститут історії, етнології та правознавства ім. О.М. Лазаревського Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка (у порядку рекомендації), Представник Українського інституту національної пам'яті у Чернігівській області (у порядку рекомендації)
Протягом 2017-2018 років

4. Забезпечити проведення у населених пунктах області за участю керівників органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, представників громадськості, духовенства, молоді жалобних заходів до Дня пам'яті жертв геноциду Українського народу 1932-1933 років, голодоморів 1921-1923, 1946-1947 років в Україні:

- мітингів-реквіємів із загальнонаціональною хвилиною мовчання;
- покладання до пам'ятників, пам'ятних знаків, місць масових поховань жертв голодоморів траурних вінків, композицій та квітів;
- акції «Засвіти свічку!».

Департаменти облдержадміністрації: інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю, культури і туризму, національностей та релігій, Управління освіти і науки облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконавчі комітети міських рад Чернігова, Ніжина, Новгород-Сіверського, Прилук, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад (у порядку рекомендації)
25 листопада 2017 року, 24 листопада 2018 року

5. Забезпечити за участю керівництва області проведення меморіального заходу до Дня пам'яті жертв геноциду Українського народу 1932-1933 років, голодоморів 1921-1923, 1946-1947 років в Україні у м. Чернігові біля

П'ятницької церкви з оголошенням о 16:00 год. загальнонаціональної хвилини мовчання на вшанування пам'яті жертв голодоморів.

*Департаменти облдержадміністрації: інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю, культури і туризму, національностей та релігій, Управління освіти і науки облдержадміністрації, відділи апарату облдержадміністрації: організаційний, господарського забезпечення, виконавчий комітет Чернігівської міської ради
25 листопада 2017 року, 24 листопада 2018 року*

6. Організувати замовлення соціальної реклами та її розміщення на білбордах і сітілайтах.

*Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконавчі комітети міських рад Чернігова, Ніжина, Новгород-Сіверського, Прилук, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад (у порядку рекомендації)
Листопад 2017-2018 років*

7. Забезпечити проведення тематичних заходів:

- концертів-реквіємів у Чернігівському обласному філармонійному центрі фестивалів та концертних програм;
- вистави-реквієму в Чернігівському обласному академічному музично-драматичному театрі ім. Т.Г. Шевченка;
- театралізованого тематичного заходу до 85-х роковин Голодомору в Чернігівському обласному академічному музично-драматичному театрі ім. Т.Г. Шевченка;
- патріотичної вистави за творами Т.Г. Шевченка та сучасних авторів «Борітесь, поборете! або В своїй хаті своя правда й воля!» в Ніжинському академічному українському драматичному театрі ім. М. Коцюбинського;
- культурно-патріотичних заходів для учнівської молоді з показом документального фільму та тематичною виставкою в Чернігівському кінокультурному центрі з національно-патріотичного виховання дітей та молоді;
- виставок, експозицій художньої, інформаційно-довідкової літератури, інших матеріалів, екскурсій, вечорів та годин пам'яті, проведення тематичних лекцій, засідань за «круглим столом», інших тематичних заходів у музейних закладах області;
- засідань за «круглим столом», книжково-ілюстративних виставок, уроків історичної правди, вечорів-реквіємів та годин пам'яті в бібліотеках області;
- виховних годин та книжково-ілюстративних виставок, переглядів документальних фільмів відповідної тематики, виставок фотоматеріалів і

архівних документів, конкурсів студентських творчих робіт «Голод-33» в навчальних закладах культури і мистецтв області;

- видання книги «Чернігівщина. 1932-1933. Пошук. Пам'ять», підготовленої членами історико-краєзнавчого гуртка «Пошук» Ніжинського училища культури і мистецтв імені Марії Заньковецької.

*Департамент культури і туризму, національностей та релігій облдержадміністрації
Листопад 2017-2018 років*

8. У загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних, вищих навчальних закладах області провести наступні заходи:

- виховні години «Голодомор 1932-1933 років: історія свідчить», «Голодомор – трагедія українського народу»;
- години спілкування «Ми завжди пам'ятаємо про них», «Голодомор 33-го – незагоєна рана України»;
- бесіди «Біль душі людської», «Холодне тепло запаленої свічки»;
- тематичні уроки «Гірка сповідь пшеничного колоска», «Забуттю не підлягає»;
- лекції «Соціально-політичні виміри Голодомору в Україні 1932-1933 років», «Пам'ятаймо, щоб не повторилось»;
- семінари «Розсекречена пам'ять», «Голодомор 1932 – 1933 років в Україні»;
- засідання за «круглим столом» «Голодомор в Україні: причини і наслідки», «Очима науковців і свідків»;
- конференції «Голодомор в Україні – злочин проти нації»;
- вечори пам'яті, які висвітлюють руйнівні наслідки однієї з найбільших трагедій української історії – геноциду Українського народу.

*Управління освіти і науки облдержадміністрації,
райдержадміністрації, виконавчі комітети міських рад Чернігова, Ніжина, Новгород-Сіверського, Прилук, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад (у порядку рекомендації), ректори (директори) вищих навчальних закладів області (у порядку рекомендації)
Протягом 2017-2018 років*

9. У музейних та бібліотечних кімнатах закладів освіти області оформити тематичні експозиції, виставки інформаційно-довідникової літератури, інших матеріалів, які висвітлюють трагічні сторінки Голодомору 1932-1933 років в Україні та Чернігівщині.

*Управління освіти і науки облдержадміністрації,
райдержадміністрації, виконавчі комітети міських рад Чернігова, Ніжина, Новгород-Сіверського,*

*Прилук, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад (у порядку рекомендації), керівники закладів освіти обласного підпорядкування та професійно-технічних навчальних закладів, ректори (директори) вищих навчальних закладів області (у порядку рекомендації)
Протягом 2017-2018 років*

10. Провести Всеукраїнську науково-практичну конференцію, присвячену 85-ій річниці Голодомору 1932 – 1933 років на тему «Голодомор на Чернігівщині. Уроки та результати його дослідження».

*Управління освіти і науки облдержадміністрації,
Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка (у порядку рекомендації)
протягом 2017 – 2018 років*

11. Організувати та провести в Чернігівському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського:

- тематичні лекції «Голодомор 1932-1933 років в історії України і людський вимір», «Причини та наслідки Голодомору 1932-1933 років в Україні»;

- обласний конкурс проектів учителів української мови і літератури «Проблема Голодомору 1932-1933 років у творчості українських митців».

*Управління освіти і науки облдержадміністрації,
Обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського
Протягом 2017 – 2018 років*

- Міжрегіональну науково-практичну конференцію, присвячену 85-ій річниці Голодомору 1932 – 1933 років;

*Управління освіти і науки облдержадміністрації,
Обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського
Березень 2018 року*

- обласну науково-практичну конференцію, присвячену життю і творчості Василя Барки (до 110-річчя від дня народження письменника);

*Управління освіти і науки облдержадміністрації,
Обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського
Жовтень 2018 року*

- надрукувати матеріали вчителів, переможців конкурсу до 110-річчя від дня народження Василя Барки, у науково-методичному збірнику ЧОІППО імені К.Д. Ушинського «Українська мова і література в школі».

Управління освіти і науки облдержадміністрації,

*Обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського
Грудень 2018 року*

12. Залучати волонтерів з числа учнівської та студентської молоді, громадських організацій для надання допомоги у підготовці та проведенні заходів до Дня пам'яті жертв геноциду Українського народу 1932-1933 років, голодоморів 1921-1923, 1946-1947 років в Україні.

*Департамент сім'ї, молоді та спорту
облдержадміністрації,
райдержадміністрації, виконавчі комітети міських
рад Чернігова, Ніжина, Новгорода-Сіверського,
Прилук, сільські, селищні, міські ради об'єднаних
територіальних громад (у порядку рекомендації)
Листопад 2017-2018 років*

13. Забезпечити проведення тематичних зустрічей, засідань за «круглим столом», виставок літератури в Чернігівському центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій.

*Чернігівський центр перепідготовки та підвищення
кваліфікації працівників органів державної влади,
органів місцевого самоврядування, державних
підприємств, установ і організацій
Листопад 2017, 2018 років*

14. Організувати експонування тематичної фотодокументальної виставки «Палає пам'яті свіча» та проведення оглядових екскурсій для студентської і учнівської молоді.

*Державний архів області
Листопад 2017, 2018 років*

15. Рекомендувати релігійним організаціям області провести поминальні богослужіння за жертвами геноциду Українського народу 1932-1933 років, голодоморів 1921-1923, 1946-1947 років.

*Департамент культури і туризму, національностей
та релігій облдержадміністрації,
райдержадміністрації, виконавчі комітети міських
рад Чернігова, Ніжина, Новгорода-Сіверського,
Прилук, сільські, селищні, міські ради об'єднаних
територіальних громад (у порядку рекомендації)
25 листопада 2017 року, 24 листопада 2018 року*

16. Забезпечити медичний супровід у місцях проведення масових заходів.

*Управління охорони здоров'я облдержадміністрації,
райдержадміністрації, виконавчі комітети міських*

*рад Чернігова, Ніжина, Новгород-Сіверського, Прилук, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад (у порядку рекомендації)
25 листопада 2017 року, 24 листопада 2018 року*

17. Забезпечити охорону громадського порядку, вжити заходів щодо запобігання діям, що можуть дестабілізувати ситуацію в регіоні, під час проведення офіційних та інших жалобних заходів у зв'язку з 85-ми роковинами Голодомору 1932-1933 років в Україні.

*Головне управління Національної поліції в Чернігівській області (у порядку рекомендації), райдержадміністрації, виконавчі комітети міських рад Чернігова, Ніжина, Новгород-Сіверського, Прилук, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад (у порядку рекомендації)
Листопад 2017, 2018 років*

18. Сприяти:

- розміщенню в засобах масової інформації області тематичних матеріалів та широкому висвітленню заходів у зв'язку із 85-ми роковинами Голодомору 1932-1933 років в Україні;
- розміщенню соціальної реклами акції «Засвіти свічку!» на телеканалах, радіомовленні, в інтернет-виданнях та соціальних мережах області.

*Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації, філія Національної суспільної телерадіокомпанії України «Чернігівська регіональна дирекція» (у порядку рекомендації), райдержадміністрації, виконавчі комітети міських рад Чернігова, Ніжина, Новгород-Сіверського, Прилук, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад (у порядку рекомендації)
Листопад 2017, 2018 років*

19. Забезпечити:

- підготовку циклу тематичних теле- та радіопередач;
- трансляцію документального телефільму «Свіча Джеймса Ернеста Мейса» та програми «Діалог» Філії Національної телекомпанії України «Центральна дирекція, канал «Культура» (розмова про Джеймса Мейса).

Філія Національної суспільної телерадіокомпанії України «Чернігівська регіональна дирекція» (у порядку рекомендації), райдержадміністрації, виконавчі комітети міських рад Чернігова, Ніжина, Новгород-Сіверського, Прилук, сільські, селищні,

*міські ради об'єднаних територіальних громад (у порядку рекомендації)
Листопад 2017, 2018 років*

20. Забезпечити участь представників учнівської та студентської молоді, митців і молодих вчених області у Всеукраїнському конкурсі науково-пошукових робіт «Голодомор 1932-1933 років. Україна пам'ятає», а також у конкурсах на створення кращого твору літератури, твору образотворчого мистецтва, музичного твору для вшанування пам'яті жертв геноциду Українського народу.

*Управління освіти і науки облдержадміністрації,
Департамент культури і туризму, національностей та релігій облдержадміністрації,
райдержадміністрації, виконавчі комітети міських рад Чернігова, Ніжина, Новгород-Сіверського, Прилук, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад (у порядку рекомендації)
керівники закладів освіти обласного підпорядкування та професійно-технічних навчальних закладів, ректори (директори) вищих навчальних закладів області (у порядку рекомендації)
Протягом 2017-2018 років*

21. Вжити заходів щодо видання книг, які містять матеріали про трагічні події голодоморів 1921-1923, 1932-1933, 1946-1947 років на Чернігівщині.

*Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації,
комунальний заклад «Чернігівський обласний пошуковий науково-редакційний центр» Чернігівської обласної ради (за згодою)
Протягом 2017-2018 років*

22. Інформацію про проведену роботу надавати на адресу електронної пошти Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації (inform.dep.cn@gmail.com, legeyda040477@gmail.com).

*Структурні підрозділи облдержадміністрації,
райдержадміністрації, виконавчі комітети міських рад Чернігова, Ніжина, Новгород-Сіверського, Прилук
До 30 листопада 2017 року, 30 листопада 2018 року*